

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 344/05-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. mája 2006 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárány a Lubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť Mgr. K. J., bytom B., P. J., bytom P., Česká republika, a M. J., bytom B., zastúpených advokátkou JUDr. J. H., B., pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. P 61/90 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. K. J., P. J. a M. J. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. P 61/90 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. P 61/90 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. K. J., P. J. a M. J. priznáva primerané finančné zadosťučinenie každému vo výške po 70 000 Sk (slovom sedemdesiatisíc slovenských korún), ktoré im je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia Mgr. K. J., P. J. a M. J. na účet advokátky JUDr. J. H., B., vo výške 7 497 Sk (slovom sedemtisícštyristodevät'desiatsedem slovenských korún) do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti Mgr. K. J., P. J. a M. J. vo zvyšnej časti nevyhovujú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. novembra 2005 doručená sťažnosť Mgr. K. J., bytom B., P. J., bytom P., Česká republika, a M. J., bytom B. (ďalej aj „sťažovateľka v 1. rade“, „sťažovateľ v 2. rade“, „sťažovateľka v 3. rade“ alebo „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. J. H., B., pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní navrhovateľky Mgr. K. J. proti odporcovi V. F. o zvýšenie výživného na maloleté deti P. J. a M. J. vedenom pod sp. zn. P 61/90.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že sú účastníkmi konania o zvýšenie výživného vedenom na okresnom súde pod sp. zn. P 61/90. Podľa názoru sťažovateľov dochádza v predmetnom súdnom konaní k zbytočným prietahom. Do dnešného dňa nie je právna vec vedená pod sp. zn. P 61/90 právoplatne skončená.

Porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidia sťažovatelia v tom, že konanie na okresnom súde o zvýšenie výživného začaté podaním žaloby 15. mája 1990 do dnešného dňa nie je právoplatne skončené, v dôsledku čoho dochádza u sťažovateľov k stavu právnej neistoty.

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Postupom Okresného súdu Bratislava III v právnej veci o zvýšenie výživného vedenej pod sp. zn. P 61/90 bolo porušené základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu uvedené v čl. 48 ods. 2, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava III sa v konaní vedenom pod sp. zn. P 61/90 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľom sa priznáva primerané finančné zadost'učinenie každému v sume po 100.000,- Sk (...), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný im vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III jej povinný nahradiť sťažovateľom trovy konania vo výške 7.497,- Sk (...) k rukám ich právnej zástupkyne – advokátky JUDr. J. H., so sídlom B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Sťažovatelia si uplatňujú priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške po 100 000 Sk. Svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodňujú tým, že od podania návrhu do dnešného dňa sú v stave právnej neistoty.

Na základe výzvy ústavného súdu podaním z 22. marca 2006 na sťažnosť reagovala JUDr. I. H., poverená zastupovaním predsedu okresného súdu, ktorá uviedla, že netrvá na ústnom prejednaní veci, pričom sa k predmetnej veci nevyjadrila.

Právna zástupkyňa sťažovateľov v podaní zo 4. apríla 2006 súhlasila tiež s upustením od ústneho pojednávania.

Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 344/05-15 z 30. novembra 2005 bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci štátnym orgánom sa právna neistota osoby v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. P 61/90, v rámci ktorého namietajú sťažovatelia zbytočné priet'ahy, možno hodnotiť ako konanie, ktoré je náročné po skutkovej stránke. Odporca sa nachádzal v Rakúsku, dlhú dobu jeho pobyt nebol známy, nezúčastňoval sa pojednávani z dôvodu pobytu v Rakúsku, bolo potrebné komunikovať prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vo vzťahu k rakúskym justičným orgánom. Taktiež bolo potrebné zabezpečovať aj preklady listín do a z nemeckého jazyka, čo tiež predlžovalo konanie.

V rámci hodnotenia druhého kritéria (správanie účastníkov konania) ústavný súd uvádza, že sťažovatelia svojím správaním tiež výrazne prispeli k celkovej dĺžke konania, a to tým, že veľakrát ospravedlňovali svoju neúčasť na pojednávaní, a preto bolo potrebné pojednávania odročovať.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. P 61/90 ústavný súd zistil, že v predmetnej veci boli vykonané tieto úkony:

Dňa 15. mája 1990 bol na Obvodnom súde Bratislava 3 (ďalej len „obvodný súd“) podaný návrh na zvýšenie výživného.

Dňa 3. septembra 1990 bo určený termín pojednávania na 20. september 1990.

Dňa 3. septembra 1990 obvodný súd ustanovil maloletým deťom opatrovníka – Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže.

Dňa 20. septembra 1990 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 18. decembra 1990 obvodný súd ustanovil tlmočníka z jazyka nemeckého.

Dňa 31. januára 1991 ustanovený tlmočník doručil obvodnému súdu vyžiadaný preklad.

Dňa 18. februára 1991 obvodný súd požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) o právnu pomoc v styku s cudzinou (Rakúsko, Viedeň).

Dňa 18. februára 1991 obvodný súd určil odmenu tlmočníkovi.

Dňa 18. februára 1991 bol určený termín pojednávania na 2. apríl 1991.

Dňa 2. apríla 1991 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 7. júna 1991 došlo z ministerstva spravodlivosti oznámenie, že vybavenie dožiadania sa z Rakúska ešte nevrátilo.

Dňa 5. apríla 1991 Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže dodatočne ospravedlnilo svoju neúčasť na pojednávaní konanom 2. apríla 1991.

Dňa 2. mája 1991 navrhovateľka v 1. rade ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní nariadenom na 18. jún 1991 a požiadala o jeho prerocenie.

Dňa 14. júna 1991 došlo obvodnému súdu podanie Ústredia pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže, v ktorom žiadalo o poskytnutie informácií o stave súdneho konania, a zároveň ospravedlnilo svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na 18. jún 1991.

Dňa 18. júna 1991 sa malo uskutočniť pojednávanie, ktoré bolo pre neprítomnosť účastníkov odročené.

Dňa 22. augusta 1991 došlo obvodnému súdu dožiadanie z Rakúska prostredníctvom ministerstva spravodlivosti.

Dňa 10. septembra 1991 bol vytýčený termín pojednávania na 1. október 1991.

Dňa 30. septembra 1991 Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže ospravedlnilo svoju neúčast' na pojednávaní vytýčenom na 1. október 1991.

Dňa 1. októbra 1991 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 1. októbra 1991 obvodný súd zastavil konanie z dôvodu, že navrhovateľka vzala návrh na začatie konania späť.

Dňa 15. novembra 1991 podala navrhovateľka v 1. rade odvolanie proti uzneseniu obvodného súdu o zastavení konania s odôvodnením, že nevzala návrh na začatie konania späť, ale naopak trvala na tom, aby obvodný súd zisťoval pobyt odporcu.

Dňa 27. novembra 1991 bola vec predložená Mestskému súdu v Bratislave (ďalej len „mestský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 31. januára 1992 mestský súd zrušil uznesenie obvodného súdu o zastavení konania.

Dňa 12. marca 1992 sa spis vrátil obvodnému súdu.

Dňa 25. marca 1992 bol vytýčený termín pojednávania na obvodnom súde na 9. apríl 1992.

Dňa 7. apríla 1992 došlo obvodnému súdu vyjadrenie Ústredia pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže k odvolaniu navrhovateľky v 1. rade.

Dňa 5. mája 1992 sa uskutočnilo pojednávanie na obvodnom súde.

Dňa 9. apríla 1992 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 6. apríla 1992 Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže vyžiadalo od obvodného súdu doklady potrebné na zisťovanie pobytu odporcu v Rakúsku.

Dňa 5. mája 1992 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 21. mája 1992 sa malo konať pojednávanie. Pre neprítomnosť účastníkov bolo pojednávanie odročené na iný termín.

Dňa 25. mája 1992 bol vytýčený termín pojednávania na 18. jún 1992.

Dňa 28. mája 1992 došlo obvodnému súdu podanie Ústredia pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže, v ktorom sa uvádza, že pobyt odporcu sa ešte vždy nepodarilo zistiť, ale bolo zistené, že odporca poukazuje výživné na deti prostredníctvom svojho rakúskeho advokáta, s ktorým sa Ústrediu pre medzinárodnoprávnu pomoc mládeže nepodarilo skontaktovať.

Dňa 18. júna 1992 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 26. júna 1992 obvodný súd opäť požiadal Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže o zistenie pobytu odporcu v Rakúsku.

Dňa 10. júla 1992 došlo obvodnému súdu od navrhovateľky doplnenie návrhu na zvýšenie výživného.

Dňa 20. júla 1992 Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže oznámilo obvodnému súdu, že žiadalo príslušný viedenský úrad pre mládež a rodinu o pomoc pri zisťovaní pobytu odporcu.

Dňa 29. júla 1992 Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže oznámilo adresu pobytu odporcu v Rakúsku.

Dňa 9. mája 1994 okresný súd ustanovil tlmočníka na pretlmočenie listín do nemeckého jazyka.

Dňa 12. mája 1994 bol vytyčený termín pojednávania na 3. november 1994 a obvodný súd požiadal ministerstvo spravodlivosti o právnu pomoc v styku s cudzinou – doručenie dokladov odporcovi do Rakúska a jeho výsluch.

Dňa 20. júna 1994 došlo obvodnému súdu vyúčtovanie odmeny tlmočníka.

Dňa 14. júla 1994 obvodný súd určil uznesením odmenu tlmočníka.

Dňa 23. septembra 1994 P. J. nadobudol plnoletosť.

Dňa 27. októbra 1994 obvodný súd určil termín pojednávania na 3. november 1994.

Dňa 3. novembra 1994 sa v spise nachádza úradný záznam o tom, že navrhovateľka v 1. rade ospravedlnila telefonicky svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 3. novembra 1994 sa malo uskutočniť pojednávanie. Pre neprítomnosť účastníkov bolo pojednávanie odročené.

Dňa 5. novembra 1994 odporca udelil splnomocnenie na zastupovanie právneho zástupcovi JUDr. P. B.

Dňa 7. novembra 1994 Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže zaslalo obvodnému súdu vyjadrenie a zároveň ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní vytýčenom na 3. november 1994.

Dňa 6. decembra 1994 Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže ospravedlnilo svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na 8. december 1994.

Dňa 8. decembra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie. Za odporcu sa pojednávania zúčastnil jeho právny zástupca. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že je potrebné vyčkať na dožiadanie príslušným súdom v Rakúsku.

Dňa 12. decembra 1994 obvodný súd vyzval P. J. na zaslanie potvrdenia o svojom príjme.

Na č. 1. 97 spisu sa nachádza preklad protokolu Okresného súdu Viedeň – mesto o výsluchu odporcu dňa 18. októbra 1994. Preklad bol vykonaný 19. októbra 1995.

Dňa 21. júna 1995 došli obvodnému súdu listinné dôkazy od P. J.

Dňa 10. októbra 1995 došlo obvodnému súdu potvrdenie K. B., v ktorom sa uvádza, že P. J. pôsobil ako sólista so S. v B., avšak bez nároku na honorár.

Dňa 11. októbra 1995 obvodný súd uznesením nariadil pretlmočenie listín z nemeckého jazyka do slovenského jazyka.

Dňa 23. októbra 1995 si tlmočníčka vyúčtovala odmenu.

Dňa 24. októbra 1995 obvodný súd rozhodol uznesením o priznaní odmeny tlmočníčke.

Dňa 13. marca 1996 bolo nariadené pojednávanie na 16. máj 1996. Obvodný súd si vyžiadal vyjadrenie Centa pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

Dňa 2. mája 1996 došlo obvodnému súdu vyjadrenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

Dňa 10. mája 1996 ospravedlnil P. J. svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na 16. máj 1996.

Dňa 16. mája 1996 sa konalo pojednávanie.

Dňa 5. júna 1996 došlo obvodnému súdu potvrdenie o zárobku od zamestnávateľa matky.

Dňa 13. augusta 1996 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 14. novembra 1996 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 27. novembra 1996 navrhovateľka v 1. rade zaslala okresnému súdu vyjadrenie s listinnými dôkazmi (výpisy z Č.).

Dňa 16. decembra 1996 sa konalo pojednávanie. Na pojednávanie sa dostavil odporca. Matka sa ospravedlnila.

Dňa 13. februára 1997 došlo okresnému súdu vyjadrenie navrhovateľky v 1. rade.

Dňa 20. februára 1997 sa konalo pojednávanie.

Dňa 3. marca 1997 sa konalo pojednávanie. Bol vyhlásený rozsudok.

Dňa 5. januára 1998 bolo na okresnom súde podané odvolanie navrhovateľky proti rozsudku okresného súdu z 3. marca 1997.

Dňa 14. januára 1998 okresný súd zaslal odvolanie na vyjadrenie odporcovi a Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

Dňa 23. januára 1998 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

Dňa 24. februára 1998 bola vypracovaná predkladacia správa pre krajský súd.

Dňa 26. februára 1998 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 15. mája 1998 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol o vylúčení zákonnej sudkyne krajského súdu JUDr. J. B. z prejednávania a rozhodovania vecí z dôvodu, že splnomocneným právnym zástupcom odporcu je JUDr. P. B., manžel zákonnej sudkyne.

Dňa 27. apríla 1998 bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu odporcu k odvolaniu navrhovateľky v 1. rade.

Dňa 19. mája bol spis vrátený krajskému súdu.

Dňa 3. júna 1998 bola vec pridelená opatrením predsedníčky krajského súdu zákonnej sudkyňi JUDr. A. B.

Dňa 30. júla 1998 bol vytýčený termín pojednávania na 22. október 1998.

Dňa 10. augusta 1998 došlo krajskému súdu ospravedlnenie neúčasti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na pojednávaní 6. augusta 1998.

Dňa 22. októbra 1998 sa uskutočnilo pojednávanie na krajskom súde.

Dňa 5. novembra 1998 došlo krajskému súdu ospravedlnenie neúčasti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na pojednávaní 26. novembra 1998.

Dňa 25. novembra 1998 došlo krajskému súdu ospravedlnenie neúčasti navrhovateľky v 1. rade na pojednávaní 26. novembra 1998.

Dňa 25. novembra 1998 došlo krajskému súdu vyčíslenie dlžného výživného navrhovateľkou v 1. rade.

Dňa 26. novembra 1998 sa uskutočnilo pojednávanie. Rozsudok súdu prvého stupňa bol zrušený a vrátený na ďalšie konanie.

Dňa 14. januára 1999 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 22. júna 1999 M. J. nadobudla plnoletosť.

Dňa 24. januára 2000 bola na okresnom súde podaná sťažnosť na nečinnosť okresného súdu.

Dňa 8. februára 2000 bol vytýčený termín pojednávania na 14. marec 2000.

Dňa 21. februára 2000 predseda okresného súdu vyhodnotil sťažnosť na nečinnosť okresného súdu za dôvodnú v termíne od 14. januára 1999, keď okresný súd obdržal rozhodnutie krajského súdu o odvolaní, do 17. augusta 1999, keď okresný súd realizoval doručovanie rozhodnutia odvolacieho súdu.

Dňa 23. februára 2000 právny zástupca odporcu doručil okresnému súdu listinné dôkazy.

Dňa 8. marca 2000 navrhovateľka v 3. rade ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na 14. marec 2000 a zároveň splnomocnila na zastupovanie pre celé konanie svoju matku – navrhovateľku v 1. rade.

Dňa 9. marca 2000 navrhovateľ v 2. rade ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a zároveň splnomocnil svoju matku – navrhovateľku v 1. rade na zastupovanie pre celé konanie.

Dňa 9. marca 2000 predložila navrhovateľka v 1. rade okresnému súdu listinné dôkazy.

Dňa 13. marca 2000 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na pojednávaní vytýčenom na 14. marec 2000.

Dňa 14. marca 2000 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 21. marca navrhovateľka v 3. rade ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na 11. máj 2000 zo študijných dôvodov.

Dňa 29. marca 2000 okresný súd dožiadal Okresný súd Praha 2 o výsluch navrhovateľa v 2. rade, ktorý študuje na A. v P.

Dňa 26. apríla 2000 koncipientka právneho zástupcu odporcu nahliadla do spisu.

Dňa 5. mája 2000 Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže ospravedlnilo svoju neúčast' na pojednávaní vytýčenom na 11. máj 2000.

Dňa 10. mája 2000 navrhovateľka v 1. rade ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní 11. mája 2000 z pracovných dôvodov.

Dňa 11. mája 2000 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 29. júna 2000 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 2. augusta 2000 Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže požiadalo o kópiu zápisnice z pojednávania konaného 29. júna 2000.

Dňa 11. septembra 2000 navrhovateľka v 1. rade ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní 12. septembra 2000.

Dňa 12. septembra 2000 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 10. októbra 2000 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

Dňa 6. novembra 2000 došlo okresnému súdu podanie navrhovateľky v 3. rade, ktorým vyčísl'uje zvýšené náklady na štúdium.

Dňa 8. novembra 2000 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti navrhovateľky v 1. rade na pojednávaní vytýčenom na 9. november 2000. Zároveň uviedla, že syn P. (navrhovateľ v 3. rade) si od 1. septembra 2000 nenárokuje výživné, pretože od tohto dátumu pôsobí ako umelec v slobodnom povolání.

Dňa 9. novembra 2000 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 10. novembra 2000 bol okresnému súdu doručený protokol o výsluchu navrhovateľa v 3. rade Obvodným súdom Praha 2.

Dňa 31. januára 2001 právny zástupca odporcu nahliadol do spisu.

Dňa 15. mája 2001 bol vytýčený termín pojednávania na 19. jún 2001.

Dňa 30. mája 2001 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na pojednávaní určenom na 19. jún 2001.

Dňa 19. júna 2001 sa malo uskutočniť pojednávanie. Pojednávanie bolo odročené z dôvodu neúčasti účastníkov konania.

Dňa 26. júna 2001 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na pojednávaní 10. júla 2001.

Dňa 10. júla 2001 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 12. júla 2001 sa uskutočnilo pojednávanie. Na pojednávaní bol vyhlásený rozsudok.

Dňa 24. júla 2001 zákonný sudca požiadal o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozsudku. Lehota bola predĺžená do 24. augusta 2001.

Dňa 14. decembra 2001 Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže požiadalo okresný súd o informáciu, či rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť.

Dňa 30. novembra 2001 podali navrhovatelia proti rozsudku okresného súdu odvolanie.

Dňa 7. februára 2002 okresný súd vyzval právneho zástupcu odporcu na vyjadrenie sa k odvolaniu.

Dňa 14. februára 2002 Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže opäť urgovalo okresný súd o uvedenie informácie, či rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť.

Dňa 5. apríla 2002 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa v 3. rade, v ktorom oznamuje dátum prevzatia rozsudku okresného súdu.

Dňa 26. apríla 2002 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 6. mája 2002 bol vytýčený termín pojednávania na krajskom súde na 27. jún 2002.

Dňa 6. mája 2002 krajský súd vyzval navrhovateľa v 3. rade na zaslanie potvrdenia o zárobku V. F. od júna 1997.

Dňa 12. júna 2002 Hudobný fond Bratislava oznámil krajskému súdu výšku zárobku navrhovateľky v 1. rade.

Dňa 21. júna 2002 došlo krajskému súdu vyjadrenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže a ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 27. júna 2002.

Dňa 27. júna 2002 sa uskutočnilo pojednávanie na krajskom súde. Na pojednávaní bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu v časti, ktorou bolo zvýšené výživné. Vo zvyšku bol napadnutý rozsudok zrušený a v tomto rozsahu bola vec vrátená na ďalšie konanie.

Dňa 10. júla 2002 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 30. augusta 2002 došlo okresnému súdu doplnenie návrhu na zvýšenie výživného.

Dňa 14. júla 2004 navrhovateľka v 1. rade požiadala o pomoc pri zabezpečení dokladov potrebných na vymáhanie výživného.

Dňa 6. októbra 2004 navrhovateľka v 1. rade opäť požiadala predsedu okresného súdu o zabezpečenie dokladov potrebných na vymáhanie výživného.

Dňa 12. novembra 2004 navrhovateľka v 1. rade podala sťažnosť na krajský súd.

Dňa 24. novembra 2004 krajský súd zaslal okresnému súdu kópiu sťažnosti navrhovateľky v 1. rade na priet'ahy v konaní.

Dňa 11. januára 2005 predseda krajského súdu urgoval vyjadrenie predsedu okresného súdu k sťažnosti navrhovateľky v 1. rade.

Dňa 23. marca 2005 zaslal predseda okresného súdu navrhovateľke v 1. rade oznámenie, aby sa vo veci pomoci pri zabezpečení vymáhania výživného obrátila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Dňa 23. marca 2005 predseda okresného súdu oznámil predsedovi krajského súdu stav konania vo veci vedenej pod sp. zn. P 61/90.

Dňa 26. apríla 2005 bolo okresnému súdu doručené podanie krajského súdu, ktorým odpovedá na sťažnosť sťažovateľky v 1. rade na priet'ahy v konaní.

Ústavný súd zistil, že v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. P 61/90 došlo k zbytočným priet'ahom od 26. júna 1992 (obvodný súd požiadal Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže o zistenie pobytu odporcu v Rakúsku) do 9. mája 1994 (okresný súd ustanovil tlmočníka na pretlmočenie listín do nemeckého jazyka) v trvaní 14 mesiacov (počítané od 15. februára 1993, teda od účinnosti zákona o ústavnom súde), od 14. januára 1999 (spis bol vrátený okresnému súdu) do 14. marca 2000 (pojednávanie) v trvaní 14 mesiacov a od 10. júla 2002 (spis bol vrátený okresnému súdu) do 23. marca 2005 (navrhovateľke v 1. rade bolo zaslané oznámenie, aby sa vo veci pomoci pri zabezpečení vymáhania výživného obrátila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny) v trvaní 32 mesiacov. Celkové priet'ahy v konaní sú v trvaní 60 mesiacov. Tieto priet'ahy hodností ústavný súd ako zbytočné, ktoré mali za následok porušenie základného práva

sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu). Ústavný súd konštatoval stav konania od podania žaloby vo veci, môže však rozhodovať o ochrane ústavnosti od 15. februára 1993, keď nadobudol účinnosť zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ktorý neobsahuje ustanovenia o spätnej účinnosti.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Keďže k porušeniu označených práv došlo nekonaním okresného súdu, ústavný súd mu prikázal konať vo veci vedenej pod sp. zn. P 61/90 (bod 2 výroku nálezu).

Sťažovatelia si uplatnili priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške po 100 000 Sk. Svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodnili tak, že nekonaním okresného súdu sú v stave právnej neistoty.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie. Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľov a vyslovil porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. P 61/90 a prikázal okresnému súdu, ktorý ich právo porušil, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov. Dovršením opatrení smerujúcich zo strany ústavného súdu k odstráneniu stavu právnej neistoty bolo i priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške po 70 000 Sk každému zo sťažovateľov. Ústavný súd vzal do úvahy predmet sporu, jeho zložitosť a dĺžku jeho trvania. Výšku zadost'učinenia

stanovil ústavný súd najmä s ohľadom na zistené obdobie nečinnosti okresného súdu a na vyššie uvedené kritériá riešenia zisteného porušenia základných práv a prihliadol aj na podiel sťažovateľov na vzniknutých priet'ahoch, pričom vychádzal zo spisu okresného súdu (bod 3 výroku nálezu).

Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosti nevyhoviel.

Sťažovatelia boli vo veci sčasti úspešní, a preto bolo potrebné rozhodnúť o náhrade trov konania okresným súdom.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi.

Predmet konania – ochrana základných ľudských práv a slobôd – je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadosťučinením.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2004 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 15 008 Sk.

Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

Právna zástupkyňa si v sťažnosti uplatnila trovy právneho zastúpenia vo výške 7 497 Sk vrátane DPH za dva úkony právnej služby (jeden úkon 2 500 Sk a zvýšenie podľa

§ 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), čo predstavuje 6 300 Sk bez DPH (2 x 2 500 + 2 x 2 500 + 2 x 150). DPH predstavuje 19 %. Teda právna zástupkyňa si uplatnila s DPH sumu 7 497 Sk. Ústavný súd priznal právnej zástupkyňi sťažovateľov trovy právneho zastúpenia v rozsahu, v akom ich vyčíslila, pretože je viazaný petitom návrhu a uplatnené trovy sú nižšie ako trovy, ktoré by sťažovateľom prináležali podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (bod 4 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2006